

Discussion of Criminal Policy in Cont's Code

*Jamal Beigi**¹, *Shirin Rahimi*²

1. Associate Professor, Department of Criminal Law and Criminology, Faculty of Humanities, Maragheh Branch, Islamic Azad University, Maragheh, Iran.

*. **Corresponding Author:** Email: jamalbeigi@iau-maragheh.ac.ir

2. Ph.D. Student in Criminal and Criminology, Faculty of Humanities, Maragheh Branch, Islamic Azad University, Maragheh, Iran.

Email: rahimei.law@gmail.com

S.D.I.L.
The SD Institute of Law
Research & Study

Publisher:
Shahr-e- Danesh
Research And Study
Institute of Law

Article Type:
Original Research

DOI:
10.48300/JLR.2022.147284

Received:
21 February 2021

Accepted:
8 May 2021

Published:
20 March 2022

A B S T R A C T

Criminal policy is one of the most important branches of criminal science, which over time has provided a more complete and comprehensive concept than before. The criminal policy of any country should be sought in its criminal cycle, which looks at the three stages of legislative valuation, violation of values, and finally the reaction of society to violators of criminal law. The purpose of this article is to explain policy strategies in the discourse of Kent law based on modern criminal policy studies. The present article has been written based on descriptive and analytical methods and by reviewing the book of Kent law, based on library sources. The results of the consideration of the authorities and policy-making tools in Article 58 of this law indicate that the police have played

Copyright & Creative Commons:

© The Author(s). 2021 Open Access. This article is licensed under a Creative Commons Attribution Non-Commercial License 4.0, which permits use, distribution and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited. To view a copy of this licence, visit <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>.

a full and repressive role; Because the criminal policy of that code is derived from the Roman-German legal system, and as a modern criminal procedure where all police actions and activities are under the jurisdiction of the judiciary, the powers of the police are not limited. According to the findings of this study, preventive and supportive strategies in the discourse of Kent's criminal policy have rarely been proposed and repressive measures have played an important role in his thought. It is clear that the government of the time was also a monarchy and all oversight was independent of the king himself.

Keywords: Criminal Policy, Kent law, Prevention, Criminality, Repression.

Funding: The author(s) received no financial support (funding, grants, sponsorship) for the research, authorship, and/or publication of this article.

Author contributions:

Jamal Beigi: Data Curation, Methodology, Validation, Formal analysis, Investigation, Resources, Conceptualization

Shirin Rahimi: Conceptualization, Validation, Formal analysis, Investigation, Resources, Data Curation, Writing - Original Draft, Writing - Review & Editing.

Competing interests: The authors declare that they have no competing interests.

Citation:

Beig, Jamal & Shirin Rahimi. "Discussion of Criminal Policy in Cont's Code" *Journal of Legal Research* 20, no. 48 (March 20, 2022): 215-228.

Extended Abstract

Criminal policy is one of the most important branches of criminal science, which over time has provided a more complete and comprehensive concept than before. Considering that the criminal policy of any country should be sought in its criminal cycle, such an approach looks at the three stages of legislative valuation, transgression of values and in the last stage the reaction of society to violators of criminal law. The purpose of this article is to explain the policy strategies in the discourse of Cont's law based on modern criminal policy studies and by briefly introducing the Cont's legal booklet as the first official criminal text in the history of Iranian criminal law, it analyzes its contents from the perspective of criminal policy.

The present article is based on a descriptive and analytical method and reviewing the Cont's Law booklet, based on library sources, in which it focuses on the three axes of protectionist effects, preventive effects and criminalization effects in criminal policy. In the explicit protection of this law, the punishments are aimed at the security of the citizens and the defense of the government, as well as the compensation of the victim and the correction of the offender, which is very evident in the discourse of the criminal policy of the Cont's law in Articles 13 to 15. In the preventive section, the duties of the police and law enforcement are emphasized on establishing order and dealing with criminals and arresting them. The provisions of the Cont Act show that the police had extensive powers to deal with criminals, and that the full powers of the police required sufficient information. Therefore, the Cont Constituency Office acted like the administrative and judicial police today.

In the field of criminology, crimes against the security of the state and the king are a priority and important. In this section, criminalization of crimes against public morality and well-being and behaviors contrary to public decency and morality, destruction of public property, cooperation with bandits, and appropriate punishments are considered. In such a way that according to the provisions of Article 8, it has provided criminal protection to religion and nation. His power also forbade free speech. The penalties provided for in Articles 3 and 4 are quite double, even referring to the handcuffing of an iron handcuff, which is in conflict with international treaties prohibiting torture as a rule of thumb. Torture as a guarantee of execution in the discourse of the Cont's law was both a matter of politics in the hands of the ruler and the king and a double stricter stance on the accused in the execution of a sentence that had social repercussions.

An overview of Cont's law shows that the intended punishments were more modernist and influenced by French law than the requirements of Qajar Iranian society, and on this basis it can be said that the purpose of punishment and the dimensions of protection of victims in this law, more it has been closer to French society than Iranian society. However, the style of the Cont's law had shortcomings in the way of legislation and pointed to the

characteristics of comprehensiveness and by not prioritizing social participation and not considering the use of all authorities and more to the lack of preventive methods instead of various punishments; However, the rules governing the police in criminal proceedings can be considered an important change in the Iranian criminal justice system. According to the findings of this study, preventive and supportive strategies in the discourse of Cont's criminal policy have rarely been proposed and repressive measures have played an important role in his thought. It is clear that the government of the time was also a monarchy and all oversight was independent of the king himself. In today's police discourse, such as the social security plan, neighborhood police are among the programs that have been created to address the concerns of the people, which, given that in the Cont era the police had full executive power, but today despite the signs Some of the police moves towards community-based, these mechanisms are not yet included in the police culture. However, the most important perceptions of Iranian police officials, as in the past, are traditional authoritarianism. Of course, it should also be noted that the consideration of the authorities and policy-making tools in Articles 58 of this law indicates that the police have played a full and repressive role; because the criminal policy of that code was derived from the Roman-German legal system. Therefore, as a modern criminal procedure in which all police actions and activities are under the supervision of a judicial official, the powers of the police have not been limited.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

گفتمان سیاست جنایی در قانون کنت

جمال بیگی*^۱، شیرین رحیمی^۲

۱. دانشیار، گروه حقوق جزا و جرم‌شناسی، دانشکده علوم انسانی، واحد مراغه، دانشگاه آزاد اسلامی، مراغه، ایران.
* نویسنده مسئول: Email: jamalbeigi@iau-maragheh.ac.ir
۲. دانشجوی دکتری جزا و جرم‌شناسی، دانشکده علوم انسانی، واحد مراغه، دانشگاه آزاد اسلامی، مراغه، ایران.
Email: rahimei.law@gmail.com

چکیده:

سیاست جنایی یکی از مهم‌ترین شاخه‌های علوم جنایی است که در گذر زمان مفهومی کامل و جامع‌تر نسبت به قبل، از آن ارائه شده است. سیاست جنایی هر کشوری را باید در چرخه جنایی آن جست‌وجو نمود که ناظر بر سه مرحله ارزش‌گذاری تقنینی، تعدی به ارزش‌ها و در مرحله آخر واکنش جامعه در قبال ناقضان قوانین کیفری است. هدف این مقاله، تبیین راهبردهای سیاست‌گذاری در گفتمان قانون کنت بر اساس مطالعات سیاست جنایی امروزی است. مقاله حاضر بر اساس روش توصیفی و تحلیلی و با مرور کتابچه قانون کنت، بر پایه منابع کتابخانه‌ای نگاشته شده است. نتایج ملاحظه مقام‌ها و ابزارهای سیاست‌گذاری در مواد ۵۸ گانه این قانون‌نامه حاکی از این است که پلیس نقشی تمام‌عیار و سرکوبگرانه داشته است؛ چرا که سیاست جنایی آن قانون‌نامه برگرفته از نظام

کپی‌رایت و مجوز دسترسی آزاد:

کپی‌رایت مقاله در مجله پژوهش‌های حقوقی نزد نویسنده (ها) حفظ می‌شود. کلیه مقالاتی که در مجله پژوهش‌های حقوقی منتشر می‌شوند با دسترسی آزاد هستند. مقالات تحت شرایط مجوز 4.0 Creative Commons Attribution Non-Commercial License منتشر می‌شوند که اجازه استفاده، توزیع و تولید مثل در هر رسانه‌ای را می‌دهد، به شرط آنکه به مقاله استناد شود. جهت اطلاعات بیشتر می‌توانید به صفحه سیاست‌های دسترسی آزاد نشریه مراجعه کنید.

پژوهش‌های حقوقی

نوع مقاله:
پژوهشی

DOI:

10.48300/JLR.2022.147284

تاریخ دریافت:
۳ اسفند ۱۳۹۹

تاریخ پذیرش:
۱۸ اردیبهشت ۱۴۰۰

تاریخ انتشار:
۲۹ اسفند ۱۴۰۰

حقوقی رومی - ژرمنی بوده و لذا به مثابه آیین دادرسی کیفری امروزی که تمام اعمال و فعالیت‌های پلیس زیر نظر مقام قضایی است، اختیارات پلیس محدود نبوده است. بر اساس یافته‌های این تحقیق، راهبردهای پیشگیرانه و حمایتی در گفتمان سیاست جنایی کنت به ندرت مطرح بوده و تدابیر سرکوبگرانه در اندیشه وی جایگاه مهمی داشته است. پرواضح است که حکومت وقت هم پادشاهی بوده و کل نظارت‌ها به طور مستقل با شخص پادشاه بوده است.

کلیدواژه‌ها:

سیاست جنایی، قانون کنت، پیشگیری، جرم‌انگاری، سرکوبگری.

حامی مالی:

این مقاله هیچ حامی مالی ندارد.

مشارکت نویسندگان:

جمال بیگی: مفهوم‌سازی، روش‌شناسی، اعتبار‌سنجی، تحلیل، تحقیق و بررسی، منابع، نظارت بر داده‌ها. شیرین رحیمی: مفهوم‌سازی، اعتبار‌سنجی، تحلیل، تحقیق و بررسی، منابع، نظارت بر داده‌ها، نوشتن - پیش‌نویس اصلی، نوشتن - بررسی و ویرایش.

تعارض منافع:

بنابر اظهار نویسندگان این مقاله تعارض منافع ندارد.

استناددهی:

بیگی، جمال و شیرین رحیمی، «گفتمان سیاست جنایی در قانون کنت». مجله پژوهش‌های حقوقی ۲۰، ش. ۴۸ (۲۹ اسفند ۱۴۰۰): ۲۱۵-۲۲۸.

مقدمه

ریشه‌های حقوق جدید ایران را باید در دوران سلطنت ناصرالدین شاه قاجار دانست که هم‌زمان با تاریخ اعطای مشروطیت است و این مهم نیز مقارن قرن هجدهم فرانسه است که قانون ما نشئت گرفته از افکار آن دوران است. صرف‌نظر از روند تصویب قانون اساسی که جریان طولانی قبل از مشروطیت داشت که شامل دستورالعمل امنای آذربایجان) که گروه آیین دادرسی به عنوان گروه قانون ثبت از همین قوانین - مهر و موم دولتی - مدنی بود (و قانون جسته و گریخته قانون اساسی ایران نشئت گرفت.

اولین قانون نوشته کیفری ایران کتابچه قانونی کنت می‌باشد که در سال ۱۲۹۶ قمری ناصرالدین شاه آن را امضا نمود و دستور اجرای آن را داد. جزوه‌ایست در بیست و چهار صفحه یک مقدمه، شرح وظایف پلیس و ۱۲ ماده جزایی که مجازات جنایی، جنحه‌ای و خلافی را شامل می‌شود. کنت دومونت فروت که از اتباع ایتالیاست و در سال ۱۲۹۶ به ریاست پلیس انتخاب می‌شود. منتظم ناصری در وقایع سال ۱۲۹۶ می‌نویسد: «برحسب اراده همایونی اداره پلیس بجهت امنیت شهر توسط نواب اشرف والا امیر کبیر نایب‌السلطنه دام الله اقبال العالی و به ریاست میسول کنت دومونت فرت در دارالخلافه برقرار گردید.»

این مقاله می‌کوشد با معرفی اجمالی کتابچه قانونی کنت به مثابه نخستین متن کیفری رسمی در تاریخ حقوق کیفری^۱ ایران، مفاد آن را از دریچه سیاست جنایی تحلیل نماید. ضرورت تبیین گفتمان سیاست جنایی این کتابچه قانونی از آن جهت اهمیت دارد که سنگ بنای قانون‌های مجازات پس از خود در ایران را تشکیل می‌دهد. بخشی از این مقررات از گذشته تا به امروز، به قانون‌های آیین دادرسی کیفری و بخشی دیگر به قانون‌های مجازات عمومی و قانون‌های مجازات اسلامی، تبدیل شده‌اند. سیر مطالعاتی این مقاله بر پایه کتابچه قانونی کنت، به منظور تبیین گفتمان سیاست جنایی این قانون‌نامه در سه محور کلی جلوه‌های پیشگیرانه و حمایتی در سیاست جنایی کنت؛ جلوه‌های سرکوبگرانه در سیاست جنایی کنت و جرم‌انگاری‌های صورت پذیرفته در قانون کنت ترسیم یافته است.

۱- جلوه‌های حمایتی در سیاست جنایی کنت

مواد ۵۶ و ۵۷ قانون کنت، احکامی برای پلیس در قبال دزدی پیش‌بینی نموده بود که بیشتر رویکرد جرم‌شناختی پیشگیرانه داشته تا رهیافت حقوق کیفری. بدین بیان که هرگاه صاحب‌خانه و یا دکانی، از خانه و یا دکان خود غفلت نموده و آن را باز بگذارد و چیزی به دزدی ببرند، بعد بیاید به پلیس عارض شود، پلیس حرف او را جزء لاطائلات شمرده و او را نخواهد شناخت و گوش نخواهد داد. در حرز قرار دادن مال و جلوگیری از قرار دادن سیبل برای بزهکار، راهبرد پیشگیرانه‌ای بود که در گفتمان سیاست جنایی این ماده قانونی به چشم می‌خورد که با تکنیک پیشگیری وضعی کلارک^۲

2. Clark.

مبنی بر مخفی نمودن سبیل جهت انصراف از جرم یعنی اخلال در تصمیم بزهکار بانگیزه در فرایند پیشگیری از گذر از اندیشه به فعل مجرمانه^۳، ارائه شده به سال ۲۰۰۵ میلادی همسویی دارد. قانون کنت در ماده ۱۴، عمل منافی عفت با دختری که به حد رشد و بلوغ نرسیده را بر حسب تقصیر از ۵ الی ۱۵ سال حبس محکوم نموده است. نکته قابل توجه اینکه در این قانون، مجازات تبعی و بازدارنده هم برای شخص مرتکب منافی عفت در نظر گرفته شده و آن تأمین معاش دختر غیربالغ تا حد بلوغ و تزویج آن دختر به عقد خود با اجازه پدر و مادرش می‌باشد. ماده ۱۳ بزه‌دیده باکره بالغ را مورد حمایت قرار داده و مرتکب عمل منافی عفت با این بزه‌دیده را مستوجب محکومیت ۱ الی ۵ سال حبس و جزای نقدی ۳۰ الی ۱۰۰ تومان نموده است و اگر از این عمل طفلی به وجود آید، اگر بزهکار دختر بزه‌دیده را تزویج ننماید از ۱ الی ۵ قران مخارج یومیه باید به او بپردازد. بنابراین مقررات ماده ۱۳ قانون‌نامه کنت، به نوعی بیانگر حقوق طفل در معرض خطر یا حمایت از کودکان با اقتباس از مقررات ماده ۳۷۵ قانون مدنی فرانسه که خاستگاه خطر را نشان می‌دهد، بوده است. این رهیافت حمایتی کنت با راهبردهای حمایتی و سازشی سیاست جنایی در مفهوم موسع سنخیت دارد. چراکه در گفتمان سیاست جنایی کنت هم از کودکان و نوجوانان بزه‌دیده حمایت شده است و حتی در صورت رضایت پدر و مادر بزه‌دیده، اجازه به نکاح در آوردن بزه‌دیده با بزهکار که یک امر حقوقی و غیرکیفری است، قانونی دانسته شده است. ماده ۱۵ این قانون مجازات عمل منافی عفت با زن شوهردار را مطرح نموده که مجازات ۱ الی ۵ سال حبس و ۱۰ تا ۱۰۰ تومان جزای نقدی در نظر گرفته است. نکته قابل توجه در این ماده، لزوم اثبات این عمل در اداره نظمی است. جالب‌تر اینکه در این قانون به عمل منافی عفت بین زن و مردی که نه باکره بوده و نه به حد بلوغ رسیده و هم مجرد است، پرداخته نشده است. ماده ۵ کتابچه قانونی کنت که ناظر بر حمایت از اشخاص آسیب‌پذیر بوده، بزه‌دیدگان خاص را همانند سیاست حمایتی مندرج در مواد ۱۳ تا ۱۵ و ۱۹ این قانون‌نامه، تحت تدابیر حمایتی قرار داده است.^۴

قانون کنت که این مجازات را در نظر گرفته، بیشتر با روحیات تجددخواهی و متأثر از قانون فرانسه بوده است تا مقتضیات جامعه ایرانی عصر قاجار. چراکه در واکنش غیررسمی و خارج از قوانین آن عصر، اگر در قبایل، دختری رابطه نامشروع برقرار می‌کرد، مجازاتش مرگ بود؛ چون لکه ننگ و بی‌عفتی به دامان قبیله نشانده است. لذا اهداف مجازات و ابعاد حمایتی از بزه‌دیدگان در این قانون، بیشتر به جامعه فرانسوی نزدیک بوده است تا جامعه ایرانی. سبک قانون‌نویسی کنت از کتاب «سخنانی پیرامون مجازات»^۵ اثر مانوئل دو لردایزبلا اوریو^۶ نشئت می‌گیرد. در این کتاب مجازات اولین هدفشان امنیت شهروندان و دفاع از حکومت است و سپس جبران خسارت بزه‌دیده و بعد اصلاح بزهکار که در گفتمان سیاست جنایی کنت هم این رهیافت‌ها در مواد ۱۳ تا ۱۵ کاملاً

3. Acting Out.

۴. لوئیس آلفرد کوزر، زندگی و اندیشه بزرگان جامعه‌شناسی، ترجمه محسن ثلاثی (تهران: نشر علمی، ۱۳۹۲)، ۲۹.

5. Talk about Punishments.

6. Manuel de Lordesblaw Orío.

مشهود است. به نظر می‌رسد کنت مجازات حبس را از مکتب نئوکلاسیک^۷ به ارث برده و با توجه به جامعه ایران سعی در پیاده ساختن مجازات حبس همانند اندیشه‌های این مکتب دارد. همچنین در باب جریمه نقدی که به موجب ماده ۱۵ قانون کنت، عمل شنیع نسبت به زن شوهردار می‌بایستی در اداره نظمیۀ ثابت می‌شد، از قانون اصول محاکمات جزایی ۱۸۰۸ فرانسه اقتباس شده بود که در واقع آیین دادرسی اختصاصی را اولین بار در ایران اجرایی نمود.^۸

۲- جلوه‌های پیشگیرانه در سیاست جنایی کنت

مقدمه کتابچه قانونی کنت، به وظایف پلیس اشاره شده است. وظایف نظمیۀ به موجب این کتابچه، مضاف بر ایجاد نظم و برخورد با خلاف کاران و دستگیری آنان، عبارت بود از:

۱. پلیس لازم است توجه در آذوقه و مأكولات مردم داشته باشد و بداند حیوانات را چه زمانی جمع و انبار می‌نمایند تا در سال گرانی به کار آید.
 ۲. پلیس باید مراقبت کند اسباب قحط و غلا و موجبات امراض فراهم نشود و دستورالعمل واصله از مجلس حافظالصحه را معمول و مجری سازد.
 ۳. پلیس باید تسلط داشته باشد بر اینکه هر کس خواسته باشد بدون حکم برای مداخل خودش از مردم زیادتر مالیات بگیرد، ممانعت نماید و نگذارد.
 ۴. پلیس باید در کمال دقت مواظب نظافت و تمیزی شهر و وضع ساختن عمارات و نظم و روابط کوچک‌ها و همچنین باید در باب آذوقه و آب مردم باشد و همیشه باید احتیاط قحط و غلا را ملاحظه نماید و در باب روشنایی شهر هم مسئول است.
 ۵. وقتی که در شهر رئیس احتسابیۀ بوده باشد، اجرای فقرات زیر را باید به ریاست احتساب حکم نماید. از قبیل خرید و فروش و نرخ اجناس که در قیمت آنها به همدیگر ستم نکنند و خوبی و بدی گوشت و غیره؛ پلیس تسلط دارد که رئیس احتساب را مجبور به اجرای این فقرات نماید.
 ۶. پلیس لازم است ملاحظه حال منتسبان خانواده سلطنت عظمای را بنماید (در صورتی که جان خانواده سلطنتی در خطر باشد، پلیس باید اقدامات لازم را انجام دهد).
 ۷. پلیس مکلف است بر اینکه اشخاص مقصر را دستگیر نموده و تنبیه نماید. تقصیرشان به هر درجه‌ای بوده باشد، مگر خانواده سلطنت عظمای را که در این صورت باید موافق امر مخصوص شاهنشاه رفتار نماید.^۹
- سیاست جنایی^{۱۰} در اندیشه کنت در مفهوم مضیق آن یعنی سیاست کیفری^{۱۱} مدنظر بوده و وی

7. Neoclassical School.

۸. تیم دیلینی، نظریه‌های کلاسیک جامعه‌شناسی، ترجمه بهرننگ صدیقی و وحید طلوعی (تهران: نشر نی، ۱۳۹۸)، ۳۱.

۹. ایرج خلیل‌زاده و غلامرضا خلیل‌زاده، حقوق کیفری عصر قاجار در قانون جزای عرفی (۱۲۹۵ ش) و قانون کنت (۱۲۵۸ ش) (تهران: نشر خرسندی، ۱۳۹۷)، ۳۰.

10. Criminal Policy.

11. Penal Policy.

پیشگیری را ناظر بر بعد از ارتکاب جرم نموده است و به مانند فون لیست^{۱۲} آلمانی، سیاست‌گذاری جامعه مدنی را در این حیطة دخالت نداده است.

تدابیر و اقدام‌های پیشگیرانه نیز غیرمشارکتی بوده و ابزار واکنش کیفری و سرکوبگرانه در مقابل جرم و به‌طورکلی پاسخ رسمی و دولتی به جرم در گفتمان سیاست جنایی کنت با مفهوم مضیق سیاست جنایی سازگار است. همانند یک نظام لیبرالی^{۱۳} که مقام‌های پیشگیری را فقط دولت معرفی نموده است؛ اغلب مواد مندرج در قانون کنت، مبین اختیارات گسترده پلیس در برخورد با بزهکاران است و اختیارات تام پلیس هم مستلزم داشتن اطلاعات کافی بود. بنابراین اداره نظمیة تأسیسی کنت همانند پلیس اداری و قضایی امروز عمل می‌نموده است. البته هر چند به مانند یک جامعه سیاسی تمامیت‌خواه^{۱۴}، پیشگیری از هر نوع رفتار معترضانة را توسط پلیس اتخاذ می‌نمود، لیکن پلیس آن اطلاعات را نداشت. این در حالی است که از ربع آخر قرن بیستم، تفکیک پلیس قضایی با محوریت پیشگیری، از پلیس عادی با مشخصه سرکوب محوری به طور جدی مطرح شده و امروزه رویکرد پلیس جامعه‌محور^{۱۵} با ماهیت مشارکت‌گرا بر محور استفاده از مردم و ارتباط دوسویه با مردم استوار است و نوعی رویکرد دموکراتیک^{۱۶} است که بر اساس آن اختیارات پلیس باید بنا بر حکم قانون اعمال شوند.^{۱۷}

۳- جرم‌انگاری در سیاست جنایی و کیفری کنت

الف: جرایم علیه امنیت دولت و پادشاه، اولویت نخست جرم‌انگاری در کتابچه قانونی کنت می‌باشند که مواد ۱ الی ۴ و مواد ۸، ۱۱، ۲۰ و ۲۲ این قانون به جرم‌انگاری رفتارهای ناقض امنیت دولت و پادشاه پرداخته‌اند. در مواد ۱ تا ۴ به مهم‌ترین مقررات جرم‌های علیه امنیت دولت و پادشاه اشاره شده و در مواد ۲ تا ۸ رفتارهای مجرمانه‌ای چون تهمت و افتراء، جعل و قلب سکه جرم‌انگاری شده‌اند.^{۱۸} به موجب مقررات ماده ۸، به حمایت کیفری از مذهب و ملت پرداخته که در واقع ناصرالدین شاه با تأیید این مقررات خواسته حکومت و قدرت خود را با سیاست جنایی امنیت‌گرا^{۱۹} تثبیت و تقویت نماید و حتی در ماده ۲۰، شاه برای حفظ قدرت خود، اظهارنظرهای آزاد را هم ممنوع کرده بود. کیفرهای پیش‌بینی شده در مواد ۳ و ۴ کاملاً مضاعف بوده که حتی به بستن دستان با دست بند آهنین اشاره شده است که با معاهدات بین‌المللی ناظر بر ممنوعیت شکنجه^{۲۰} به عنوان یکی از قواعد آمره منافات داشته است. شکنجه به عنوان ضمانت اجرا در گفتمان قانون کنت هم از باب سیاست بوده که در دست حاکم و شاه بوده و هم نوعی سخت‌گیری مضاعف بر متهم در اجرای کیفری بوده که بازتاب اجتماعی داشته است.

ب: جرم‌انگاری جرایم علیه اخلاق و آسایش عمومی به موجب ماده‌های ۷، ۱۰، ۱۳، ۱۵، ۱۷ و ۱۸ و مقررات مواد ۲۵ تا ۳۰ ناظر بر نوکران از دیگر مواردی بوده که در کتابچه قانونی کنت صورت

12. Von Liszt.

پذیرفته است.^{۲۱} وقوع رفتارهای مغایر با عفت و اخلاق عمومی در هر اجتماع امری مسلم و انکارناپذیر است. آنچه در این میان مهم می‌نماید، نوع واکنش اتخاذ شده از سوی حکومت در قبال رفتارهای نامبرده است. راهبرد انتخاب شده از سوی برخی جوامع از جرم‌انگاری آنها در چهارچوب حقوق کیفری حکایت دارد.

ج: به موجب مقررات ماده ۷ قانون کنت؛ برای کسی که تریاک می‌کشد مجازات پیش‌بینی شده است. در صورتی که استعمال تریاک را می‌توان بیشتر به یک بیماری تشبیه نمود که بازتاب این نگرش مجرمانه، تصویب قوانین مبارزه با مواد مخدر در دوره‌های بعدی بوده است. این در حالی است که اجرای سیاست‌های سخت‌گیرانه نسبت به مصرف‌کنندگان مواد مخدر و نگهداری آنها در زندان نه تنها اثربخش نبوده، بلکه عامل تکرار جرم و افزایش جمعیت کیفری در زندان‌های ایران هم بوده است

د: برابر مقررات ماده ۱۰ قانون کنت «کسی که ادوات و آلتی را مثل فانوس و غیره خراب نماید، به اندازه تقصیر او از ۶ ماه تا ۵ سال محبوس خواهد شد.» جرم‌انگاری که با مبانی رفتار مجرمانه «وندالیسم»^{۲۲} یا تخریب اموال عمومی یا ایراد خسارت و ضرر به افراد و اموال در نظام حقوقی کامن لا و قاعده لاضرر در اسلام سازگار است که بیشتر از سوی نوجوانان و جوانان قابل ارتکاب می‌باشد. نکته قابل توجه در گفتمان سیاست جنایی کنت این است که وی در صدد آن بوده با نظارت اجتماعی رسمی یعنی ابزارهای قانونی و پلیسی، از وقوع چنین جرمی پیشگیری نماید.^{۲۳}

ه: سیاست اتخاذی در ماده ۱۵ قانون‌نامه کنت با مجازات حد قذف امروزی مطابقت دارد که کنت غیرمسلمان به آن اشاره نموده است. لیکن به جای شرایط مندرج برای حد قذف، فقط به اثبات آن در اداره نظمیه حاکمه تأکید نموده است. جرم‌انگاری‌ها در گفتمان سیاست جنایی کنت در مورد اخلاق و آسایش همگانی، فقط به رفتارهای ظاهری مثل قذف و کشیدن تریاک منحصر بوده است که مبین ناکارآمدی سیاست جنایی قانون کنت به دلیل تأیید آن توسط شاه استبدادی وقت بوده است، لذا اجرای کتابچه قانونی کنت در عمل موفقیت‌چندانی نداشته است و باید گفت که در این مورد هم سیاست جنایی مشارکتی^{۲۴} جهت تضمین حق امنیت جامعه، مدنظر نبوده است.

و: مواد ۶، ۹، ۱۲، ۱۹، ۲۳ و ۲۴ قانون‌نامه کنت به جرم‌انگاری جرائم علیه اشخاص نظیر قتل با سم دادن که در آن زمان قتل به این شیوه بسیار متداول بوده است، پرداخته است که البته با توجه به واژه «اطلاع»^{۲۵} در قانون کنت^{۲۶}، می‌توان آن را با مقررات موانع مسؤولیت کیفری یا ضابطه‌های فقهی قتل‌های شبه عمد و خطایی هم‌سنخ دانست. در ماده ۱۹ هم به کشاندن زنی به کوچه که با

۲۱. جورج ریتزر، (۱۳۹۵)، نظریه جامعه‌شناسی در دوران معاصر، ترجمه محسن ثلاثی (تهران: نشر علمی، ۱۳۹۵)، ۳۲.

22. Vandalism.

۲۳. علیرضا امینی، تحولات سیاسی اجتماعی ایران در عصر پهلوی (تهران: نشر صدای معاصر، ۱۳۸۱)، ۳۶.

24. Participatory Criminal Policy.

25. Notification.

26. Cont's Code

عناوین مجرمانه مزاحمت بانوان در انظار عمومی و آدم‌ربایی قابل انطباق بوده، اشاره نموده است که بیش‌تر با سیاست حمایت از زنان بزه‌دیده همسویی دارد.

ز: در مواد ۵، ۱۶، ۵۶ و ۵۷ قانون‌نامه کنت، جرایم علیه اموال جرم‌انگاری شده است. با توجه به اینکه سرقت در آن زمان بسیار متداول بوده است، لیکن در گفتمان سیاست جنایی کنت جایگاه مهمی نداشته و کمترین مواد قانونی به آن اختصاص یافته است؛ اما دلیلی برای کم‌اهمیت بودن موضوع نزد قانونگذار نمی‌باشد. زیرا به موجب مقررات ماده ۵ قانون‌نامه، رفاقت با قاطع طریق یا راهزنان یا رفاقت با آنها چه شغل دائمی و چه به صورت اتفاقی باشد، به مصداق نظریه معاشرت‌های افتراقی^{۲۷} ساترلند^{۲۸} که رفتار مجرمانه را آموختنی می‌داند که در فرایند اکتسابی از فردی به فرد دیگر منتقل می‌شود، جرم‌انگاری شده است. ناگفته نماند که در گفتمان سیاست جنایی کنت، مفاهیم فقهی و عرفی «قاطع طریق» و «دزد» هم به کار رفته است که مبین توجه به مقتضیات زمانی و مکانی و مبانی ایدئولوژیک در این سیاست‌گذاری بوده است.^{۲۹}

ح: ماده ۲۶ قانون‌نامه کنت به مثابه قاعده قبح عقاب بلایین امروزی، نوکران را در آن زمان موظف نموده بود تا برای تکمیل بصیرت و دانایی خود با در دست داشتن این کتابچه، اطلاعات خود را بالا برند که نوعی سیاست پیش‌گیرنده را دربر داشته و آنها را ملزم به اطاعت در دایره پلیس نموده بود.

نتیجه‌گیری

توجه به اینکه هر چند قانون کنت دارای نقایصی در نحوه قانونگذاری داشته است و از ویژگی‌های جامعیت و با عدم اولویت دادن به مشارکت اجتماعی بودن و عدم نظر گرفتن استفاده از تمام مراجع و بیشتر به عدم روش‌های پیشگیرانه به جای انواع کیفرها، اشاره کرده است؛ می‌توان مقررات ناظر بر پلیس در آیین دادرسی جنایی، را تحول مهمی در سامانه حقوقی جنایی ایران مطرح کرد که با توجه به مواد مندرج در کتابچه کنت امروزه بسیاری از آن مواد را در گذر زمان متن‌های دیگری چون قانون جزای عرفی ۱۳۳۵ مهشیدی، قانون مجازات عمومی ۱۳۰۴ و ۱۳۵۲ قانون مجازات عمومی و قانون مجازات اسلامی ۱۳۶۱ و ۱۳۷۰ و ۱۳۷۵ و سرانجام به تصویب ۱۳۹۲ هجری شمسی خود می‌بینیم. تدوین کتاب وی آغاز راهی در حقوق جنایی ایران البته با آموزه‌های روزگار خود بوده است که وضعیت فعلی سیاست جنایی را دچار تغییر و تحولات کرده است. چنانچه در قانون کنت نظارت کامل بالاخص بر مجرمین خطرناک بر عهده پلیس بود اما امروزه با توجه به حذف ماده ۴۸ از قانون مجازات اسلامی ۱۳۷۵ طبق ماده ۷۲۸ از قانون ۱۳۹۲ نظارت بر آنها کاملاً مشخص نیست. امروزه در گفتمان پلیس مانند طرح امنیت اجتماعی، پلیس محله محور جزء برنامه‌هایی هستند که در پی دغدغه مردم ایجاد شده‌اند که با توجه به اینکه در عصر کنت پلیس

27. Differential Association Theory.

28. Edwin Hardin Sutherland.

۲۹. محمدمامین فرید، تخریب اموال عمومی از دیدگاه کیفری در نظام حقوقی ایران و انگلستان (تهران: نشر خرسندی، ۱۳۹۴)، ۴۱.

اقتدار کامل اجرایی را در بر می‌گرفت اما امروزه به رغم وجود نشانه‌هایی از حرکت پلیس به سوی اجتماع‌محوری، این سازکارها هنوز در فرهنگ پلیس گنجانده نشده است. هرچند که مهم‌ترین برداشت‌های مقامات رسمی پلیس ایران، به مثابه گذشته اقتدارگرایی سنتی است.

فهرست منابع

- آرون، ریمون. *مراحل اساسی سیراندیشه در جامعه‌شناسی*. ترجمه باقر پرهام. تهران: نشر علمی و فرهنگی، ۱۳۹۶.
- اعتماد السلطنه، محمد حسن. *چهل سال تاریخ ایران*، جلد ۲، ترجمه ایرج افشار. تهران: نشر اساطیر، ۱۳۶۳.
- امینی، علیرضا. *تحولات سیاسی اجتماعی ایران در عصر پهلوی*. تهران: نشر صدای معاصر، ۱۳۸۱.
- بختیاری، حسین و یوسف ترابی. *سیرتاریخی آموزش عالی پلیس در ایران تا سال ۱۳۷۰*. تهران: نشر دانشگاه علوم انتظامی ناجا، ۱۳۸۵.
- خلیل زاده، ایرج و غلامرضا خلیل زاده. *حقوق کیفری عصر قاجار در قانون جزای عرفی (۱۲۹۵ش) و قانون کنت (۱۲۵۸ش)*. چاپ اول، تهران: نشر خرسندی، ۱۳۹۷.
- خلیل زاده، ایرج، محمد حسن پور و مسعود رضایی. *حقوق جنایی عصر قاجار در قانون‌نامه کنت*. چاپ اول. تهران: نشر خرسندی، ۱۳۹۹.
- دیلمنی، تیم. *نظریه‌های کلاسیک جامعه‌شناسی*. ترجمه بهرنگ صدیقی و وحید طلوعی. تهران: نشر نی، ۱۳۹۸.
- رایجیان اصلی، مهرداد. (۱۳۹۲)، «حقوق جنایی و جرم‌شناسی در آیین کتابچه قانونی کنت». *فصلنامه تحقیقات حقوقی*. ۶۲(۱۳۹۲): ۶۸۷-۷۱۴.
- ریتزر، جورج. *نظریه جامعه‌شناسی در دوران معاصر*، ترجمه محسن ثلاثی. تهران: نشر علمی، ۱۳۹۵.
- سیفی قمی تفرشی، مرتضی. *نظم و نظمیة در دوره قاجاریه*، تهران: نشر فرهنگ سرا، ۱۳۶۲.
- صبوری پور، مهدی و ایرج خلیل زاده. «قانون جزای عرفی و نقش آن در شکل‌گیری حقوق کیفری ایران». *فصلنامه پژوهش حقوق کیفری*. ۷(۲۴)(۱۳۹۷): ۲۲۵-۲۵۵.
- فرید، محمدمامین. *تخریب اموال عمومی از دیدگاه کیفری در نظام حقوقی ایران و انگلستان*. تهران: نشر خرسندی، ۱۳۹۴.
- کوزر، لوئیس آلفرد. *زندگی و اندیشه بزرگان جامعه‌شناسی*، ترجمه محسن ثلاثی. چاپ هجدهم. تهران: نشر علمی، ۱۳۹۲.
- محبوبی اردکانی، حسین. *تاریخ مؤسسات تمدنی جدید در ایران*، جلد ۲. چاپ سوم. تهران: نشر دانشگاه تهران، ۱۳۹۷.
- ملکی، حسین. *تهران در گذرگاه تاریخ ایران*. تهران: نشر اشاره، ۱۳۷۰.
- میلانی، عباس. *تجدد و تجددسنیزی در ایران*. چاپ هشتم. تهران: نشر اختران، ۱۳۹۳.
- نجفی ابرندآبادی، علی حسین و حسین بادامچی، مترجم. *تاریخ حقوق کیفری بین‌النهرین*. تهران: نشر سمت، ۱۳۹۴.
- یغمایی، اقبال. (۱۳۵۱)، «کنت دومونت فورت - نخستین رئیس پلیس ایران»، *نشریه یغما*. ۲۸۸(۱۳۵۱): ۳۴۷-۳۵۱.